

Vizsgakérdések és válaszok

1.

Kérdés: Melyik két rendelet szabályozza a kézilőfegyverek megszerzését, tartását és használatát?

Válasz: A módosított és kiegészített 115/1991. (IX. 10.) Kormányrendelet és a módosított és kiegészített 14/1991. (X. 31.) BM rendelet.

2.

Kérdés: A 115/1991. (IX. 10.) Kormányrendelet értelmezése szerint milyen eszközt kell lőfegyvernek tekinteni?

Válasz: Lőfegyver az olyan eszköz, amelynek csővéből gáz (lőporgáz, sűrített levegő stb.) segítségével 7,5 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú lövedék lőhető ki.

3.

Kérdés: Az elöltöltő lőfegyver milyen esetben tartozik a 115/1991. (IX. 10.) Kormányrendelet hatálya alá?

Válasz: Ha az elöltöltő lőfegyvert sportlövészet céljára akarjuk használni.

4.

Kérdés: Milyen elöltöltő lőfegyverrel végezhető lögyakorlat?

Válasz: Lögyakorlat CSAK jogi vagy természetes személy tartási engedélyébe bejegyzett fegyverrel végezhető.

5.

Kérdés: Milyen személyre szóló feltétellel kell rendelkeznie annak, aki elöltöltő fegyverrel kíván lögyakorlatot végezni?

Válasz: – szövetségi leigazolás
– a szövetség verseny- és lőszabályzatának elfogadása

6.

Kérdés: Mik a szövetségi leigazolás feltételei?

Válasz: – érvényes lövészklubtagság
– 18. betöltött életév
– érvényes sportorvosi igazolás
– jártasságot igazoló szövetségi vizsga

7.

Kérdés: Milyen feltételek mellett lehet az elöltöltő lőfegyvert sportfegyverként saját tartási engedélybe bejegyeztetni és használni?

Válasz: Ha az elöltöltő lőfegyvert sportfegyverként akarjuk tartani és használni, akkor a 115/1991. (IX. 10.) Kormányrendelet és a 14/1991. (X. 31.) BM rendelet VALAMENNYI általános és a sportfegyverekre szóló feltételét teljesíteni kell. Használathoz szövetségi leigazolás és a szövetség verseny- és lőszabályzatának elfogadása is kell.

8.

Kérdés: Milyen lőfegyvereket nevezünk elöltöltő fegyvereknek?

Válasz: Elöltöltő fegyvereknek nevezük azokat a lőfegyvereket, melyeknél a lőport, fojtást, lövedéket egymástól elkülönítve, a lőiránnyal ellentétes irányból helyezük a fegyverbe és a hatóanyag feketelőpor.

9.

Kérdés: A gyújtás módozata szerint milyen elöltöltő fegyvereket különböztetünk meg?

Válasz: – elsütőszerkezet nélküli fegyverek
– kanócos elsütőszerkezetű fegyverek
– dörzskerekes elsütőszerkezetű fegyverek
– ütőkakasos (kovás) fegyverek
– csappantyús és gyutacsos fegyverek

10.

Kérdés: Melyik gyújtási mód a legelterjedtebb a modernkori elöltöltő fegyveres lövészetben, lövészsportban?

Válasz: A csappantyús gyújtási mód.

11.

Kérdés: Mi a különbség a gyutacsos és a csappantyús gyújtási mód között?

Válasz: A gyújtást indító eszközök között van a különbség. Mindkettő kémiai gyújtású módszer, de az ütésre érzékeny gyújtó, ini-

ciáló anyag a gyutacsos rendszernél kis átmérőjű fém csövecskébe, a csappantyús rendszernél kis fémcsészébe van töltve.

12.

Kérdés: Melyik és milyen hosszú történelmi időszakra jellemző az ütőkakásos elsütőszerkezetű fegyverek használata?

Válasz: Az időszak NEM határozható meg PONTOSAN!! A jellemző időszak a kb. 1500-tól 1820-ig, az ütőkakásos elsütőszerkezet és a lökúp „felfedezése” közötti 320 évre tehető, DE már korábban is volt kísérlet más gyújtási módra és később is használtak ütőkakásos (kovás) gyújtást.

13.

Kérdés: Melyik és milyen hosszú történelmi időszakra jellemző a csappantyús elsütőszerkezetű fegyverek használata?

Válasz: Az időszak NEM határozható meg PONTOSAN!! A jellemző időszak a kb. 1820-tól 1855-ig, a lökúp „felfedezésétől” a fémhüvelyes lőszer megjelenéséig terjedő 35 évre tehető, DE már korábban is volt kísérlet kémiai gyújtásra és később is használtak csappantyús fegyvereket.

14.

Kérdés: A kovás és csappantyús elsütőszerkezet melyik alkatrészét nevezzük diónak, vagy roppantónak?

Válasz: A dió, vagy roppantó a kakas, vagy a kalapács tengelyére rögzített, azzal együtt forduló alkatrész. A dió vállára támaszkodik a főrugó és a dión kiképzett horonyba illeszkedik az elsütőkar hegye.

15.

Kérdés: Mit nevezünk az elsütőszerkezet biztonsági félállásának?

Válasz: Biztonsági félállás, amikor az elsütőkar hegye a dió speciálisan kiképzett zártabb bevágásába akad. Ebben az állásban az elsütőszerkezet az elsütőbillentyűre ható nyomással nem aktivizálható.

16.

Kérdés: Mi a „klasszikus” feketelőpor összetétele, keverési aránya?

Válasz: 75% salétrom (káliumnitrát)
15% faszén
10% kén

17.

Kérdés: Mi a feketelőpor robbantástechnológiai besorolása?

Válasz: A feketelőpor tolóhatású ROBBANÓ-ANYAG!!

18.

Kérdés: A feketelőpor melyik két tulajdonsága követeli meg a legnagyobb körültekintést kezelésekor?

Válasz: Az egyik az ütés-, a másik a szikraérzékenysége.

19.

Kérdés: Mit jelent a lőpor „granulátuma” kifejezés?

Válasz: A granulátum a lőpor szemcseméretét jelenti.

20.

Kérdés: Milyen jelölések ismertek a feketelőpor típusára és jellemző szemcseméreteire?

Válasz: Az amerikai Fg-től FFFFg-ig és a PYRO-DEX P, RS, CTG, a német P-től PPP-ig terjedő méretek és a svájci Nr. 1., Nr. 2., a cseh VESUVIT LC jelölések.

21.

Kérdés: A lőpor Fg, vagy az FFFFg jelölése jelenti a finomabb szemcse méretét?

Válasz: A legfinomabb (legkisebb) szemcseméretet jelöli az FFFFg.

22.

Kérdés: Melyik amerikai jelzésű feketelőpor használata a legáltalánosabb a modernkori elöltöltő fegyveres lövészetben?

Válasz: A legáltalánosabban (.45 kaliber alatt) az amerikai jelölés szerinti FFFg szemcseméretű feketelőpor használatos.

23.

Kérdés: Mit vegyünk figyelembe elsőként a lőpor töltet típusának, szemcseméretének és mennyiségének meghatározásánál?

Válasz: Elsőként a fegyvert gyártó cég ajánlását vegyük figyelembe.

24.

Kérdés: Melyik módszer a legalkalmasabb a lőpor adagolására?

Válasz: A biztonság és az optimális lőszabatosság szempontjából is a legelőnyösebb a lövésenként külön-külön fiolában tárolt, előre, precíziós mérleggel kimért töltet adagolása.

25.

Kérdés: Melyik módszer a legalkalmasabb a lőpor betöltésére a csőbe?

Válasz: A megfelelő hosszúságú toldattal rendelkező tölcsér használata előnyös. Így biz-

tosítható, hogy a töltet a kamrába kerüljön és ne tapadjon fel az akár kissé szennyezett cső furatának falára.

26.

Kérdés: Mennyi a feketelőpor kellő gyulladását még megengedő maximális nedvességtartalom?

Válasz: Ez max. 1%

27.

Kérdés: A feketelőpor milyen nedvességtartalom mellett veszíti el gyulladóképeségét?

Válasz: Ez 15%

28.

Kérdés: Miért KIZÁRÓLAG CSAK gyári készítésű feketelőport szabad használni?

Válasz: Azért, mert az ad egyedüli BIZTONSÁGOT. A gyári készítésű feketelőpor gondos tervezés, körültekintő kivitelezés, szigorú végellenőrzés eredménye, összetétele, granulátuma, így robbanástechnológiai tulajdonságai állandóak és mértékük meghatározható, ismert. Ezeket nem gyári készítés mellett LEHETETLEN tartani. Ezért SZIGORÚAN TILOS nem gyári készítésű feketelőpor használata!

29.

Kérdés: Miért nem szabad a különféle típusú, vagy különféle granulátumú feketelőporokat keverten használni?

Válasz: A különféle típus, granulátum eltérő robbanástechnológiai tulajdonságokat jelent. Az ilyen porok keveréke még teljesen homogén keverés esetén is házi körülmények között MEGHATÁROZHATATLAN tulajdonságokkal bír, így az VESZÉLYES, de használata a lőszabatosság szempontjából SEM INDOKOLT!!

30.

Kérdés: Miért TILOS a gyérfüstű, nitrolőpor használata, vagy bekeverése az elöltöltő fegyverek tölteténél?

Válasz: A gyérfüstű lőpor és a feketelőpor robbanástechnológiai tulajdonságai JELENTŐSEN ELTÉRNEK egymástól. A legjelentősebb eltérés a gyújtás során kialakuló nyomásban és a folyamat időbeni lefolyásában (dinamizmusában) van. Ezért NAGYON VESZÉLYES, így SZIGORÚAN TILOS a gyérfüstű lőpor használata, vagy akár csak megjelenése az elöltöltő fegyveres lövészetben!!

31.

Kérdés: Milyen anyagból készülnek a modernkori elöltöltő fegyveres lövészetben használatos lövedékek?

Válasz: KIZÁRÓLAG tiszta, lágy ólomból.

32.

Kérdés: Alakja szerint melyik a legáltalánosabban használt lövedék?

Válasz: A gömblövedék.

33.

Kérdés: Mi a lövedék és a lőportöltet közötti vastagabb fojtás szerepe?

Válasz: A lőpor előzetes tömörítése és a lövedék elválasztása a lőportól.

34.

Kérdés: Mi a lövedéket körülölelő vékonyabb fojtás, a tapasz szerepe?

Válasz: A tapasz eltömíti a lövedék és a cső fala közötti hézagot és kapcsolatot teremt a lövedék és a cső huzagolása között.

35.

Kérdés: Milyen anyagból készülhet a tapasz?

Válasz: A tapasz anyaga kizárólag tiszta, műszálat nem tartalmazó pamutszövet lehet.

36.

Kérdés: Mit vegyünk figyelembe elsőként a lövedék alakjának és méretének, a hozzá használt tapasz méretének meghatározásánál?

Válasz: Első a fegyvert gyártó cég ajánlása.

37.

Kérdés: Miért fontos a kenőanyagok használata tapaszokon, lövedékeken?

Válasz: A kenőanyagok használata csökkenti a lövedék és a cső fala közötti súrlódást, elősegíti a csőfal és a lövedék közötti rés tömítését, csökkenti az ólom és a kocsz lerakódását, egyenletesebbé teszi fegyverünk használatát, megkönnyíti a tisztítást és revolvereknél még a lánccsülés elkerülésére tömítést is biztosít.

38.

Kérdés: Mit nevezünk méret alatti és mit túlméretes lövedéknek és általában melyiket milyen típusú fegyvernél használjuk?

Válasz: Méret alatti lövedékről beszélünk, amikor a lövedék a cső furatánál (a névleges kalibernél) kisebb, a tapasz nélküli lövedék akár bele is eshet a csőbe. Általában ilyen gömblövedékeket alkalmazunk tapaszolva a puskáknál és egylövetű pisztolyoknál.

A túlméretes lövedék átmérője nagyobb a cső, ill. kamra furatánál. Általában az ilyen gömblövedékeket tapasztalás nélkül használjuk a revolvereknél.

39.

Kérdés: A lövedék töltésénél meddig indokolt és megengedett, a kalapács használata?

Válasz: A kalapács használata CSAK addig indokolt és megengedett, míg a lövedék el nem tűnik a csőtorkolatban, tovább a töltővessző kézzel való tolásával szabad a lövedéket a helyére juttatni.

40.

Kérdés: Miért fontos, hogy a lövedék szilárdan üljön a lőportölteten?

Válasz: Ha a lövedék és a lőportöltet között légrés van, akkor kiszámíthatatlan robbanási folyamat játszódhat le és az így kialakuló nyomás károsíthatja a fegyvert. Ha a lövedék nem juttatható szilárdan a lőportöltetre, akkor a lövést NEM SZABAD leadni, a lövedéket és a lőportöltetet EL KELL TÁVOLÍTANI!

41.

Kérdés: Mi a lövedék és a lőportöltet eltávolításának módja „defekt” esetén?

Válasz: – Az elsütőszerkezetet biztonsági félállásba kell állítani.
– A csappantyút vagy a felporzólőport el kell távolítani.
– A lőportöltetet „elárasztással” (a gyúlyukon keresztül víz befecskendezésével) hatástalanítani kell.
– Ezután kísérrelhetjük meg a töltővesszőre szerelt kihúzó szerszámmal a lövedék kihúzását.

42.

Kérdés: Miért nem szabad a fenék- és kamracsavart „házi” körülmények között a csőből kihajtani?

Válasz: A fenék- és kamracsavart a gyártó speciális illesztési móddal szerelte be. Ez többnyire nem ismert és házilag nem biztosítható. A megváltozó illesztési viszonyok VESZÉLYT jelenthetnek és többnyire a garancia elvesztését is eredményezhetik.

43.

Kérdés: Milyen anyag van a csappantyúban?

Válasz: A csappantyúban ütésre érzékeny, ún. csappantyúelegy van, ami több anyag KEVERÉKE. A keverék gondos tervezés, körütekintő kivitelezés és szigorú végellenőrzés eredménye. Ezért veszélyes, TILOS és teljesen felesleges a házi kísérletezés!!

44.

Kérdés: Fegyverünk melyik alkatrészének mérete határozza meg az optimális csappantyú méretét?

Válasz: Az optimális csappantyú méretét a fegyverünkbe épített lökúp mérete határozza meg. Az optimális méretű csappantyú a lökúp kúpos felületén szilárdan ül, a csappantyúelegy a lökúp hegyével nem érintkezik.

45.

Kérdés: Milyen méretű csappantyú használatos leginkább a modernkori előtöltő fegyveres lövészetben és a gyártók hogy jelölik ezt?

Válasz: A leggyakrabban használt csappantyú belső átmérője és magassága egyaránt 4.2 mm névleges mérettel készül. Jelölése az amerikai CCI gyártmánynál: No.11., a német RWS gyártmánynál: No.1075. és a cseh gyártmánynál névleges 4.0 mm. A nagyobb méretű csappantyúkat a nagykaliberű, sima csövű muskétáknál használjuk.

46.

Kérdés: Milyen a csappantyúadagoló felépítése, hogyan használjuk, mi a használat előnye?

Válasz: A legegyszerűbb csappantyúadagoló egy rézcsúszda, ahol általában 8-10 csappantyú helyezhető el. Az adagoló orr-részénél lévő csappantyút két kis rugólemez fogja és a csappantyú zárt fenékrészét a csúszda fala támasztja. A csappantyú nyitott száját a lökúpra illesztjük, az adagoló támasztófelületével a lökúpra toljuk és az adagolót oldalirányban kihúzzuk. Az adagoló használatával biztonságosabb és egyszerűbb a csappantyú felhelyezése.

47.

Kérdés: Miért fontos a lőportölteteket tároló fiolák és a csappantyúk szikra elleni védelme a lőállásban és miért kell a lőállásokat egymástól legalább ponyvával elválasztani kovás fegyveres lövészetnél?

Válasz: A feketelőpor és a csappantyúelegy nyílt lángra, de szikrára is NAGYON érzékeny. Az előtöltő lövészet során szükségszerűen, a lövészet jellegéből adódóan szikrák keletkeznek, ezektől az érzékeny anyagokat VÉDENI KELL! Kovás fegyvereknél a serpenyőbe töltött felporzólőpor még érzékenyebb és itt még intenzívebb a szikraképződés, mint a csappantyúsoknál.

48.

Kérdés: Miért fontos a védőszemüveg használata?

Válasz: Az előtöltő fegyveres lövészet során szük-

ségszerűen, a lövészet jellegéből adódóan szikrák keletkeznek és még a jól kialakított kalapács orr-rész esetén is repkedhetnek leszakadt csappantyúdarabkák. A csappantyú és a felporzólőpor a szemünkhöz közel gyűjt és így **FELTÉTLENÜL FONTOS** a szemünk védelme.

49.

Kérdés: Miért fontos a fülvédő használata?

Válasz: A lőportöltet robbanásának dőreje tartós halláskárosodást okozhat. A szomszédos lőállásban leadott lövések dőreje a gyakorlatlan lövésznek váratlan lehet, zavarhatja a fegyver biztonságos kezelését, de magát a célzást is.

50.

Kérdés: Mit kell tenni, ha a csappantyú elcsetten, vagy ha a főtöltet nem gyűjt be a csappantyú vagy a felporzólőpor hatására?

Válasz: A fegyvert szilárdan fogva csövét legalább egy percig lőirányba kell tartani. Reális veszélye van annak, hogy a folyamatok valamilyen okból történő lelassulása miatt a főtöltet késleltetve gyűjt be. Ezért rendkívül fontos az 1 PERCES KIVÁRÁS, amíg új műveletbe kezdünk! A defekt okát **FEL KELL DERÍTENI** és **KI KELL KÜSZÖBÖLNI!**

51.

Kérdés: Miért kell az elöltöltő fegyvert tartási engedélybe bejegyeztetni, ha már lőni akarunk vele, de külön engedély nélkül megvásárolhattuk?

Válasz: Az elöltöltő fegyver lőfegyver. A fegyvert elhagyó lövedék semmivel sem veszélytelenebb, mint a szerelt lőszerű fegyver lövedéke. A rendeletek könnyítést adnak azoknak, akik csak gyűjtési szándékkal akarják megvásárolni és tartani a történelmi fegyvereket, vagy azok másolatait.

52.

Kérdés: Miért kell a lövészetre szánt elöltöltő lőfegyvert a Polgári Kézilőfegyver és Lőszervizsgáló Kft.-nél bevizsgáltatni?

Válasz: Lőfegyver csak bizonylatolt bevizsgálás után kerülhet kereskedelmi forgalomba. Az elöltöltő fegyver is lőfegyver, de a rendeletek lehetőséget adnak a szabadabb kereskedelemre, azok szám szerinti nyilvántartás, bizonylatok és próbajel nélkül is beérkezhetnek az országba. Az ilyen fegyverek kiszűrése mindannyiunk biztonságát szolgálja. Ha a fegyverbe be van ütve a gyártó ország Magyarországon is

elfogadott próbajele, akkor a bevizsgálás a legalacsonyabb tétítésű szemlészésben merül ki. Tapasztalat szerint nem minden fegyverben van próbajel és nem minden gyártó ad a fegyverhez műbizonylatot.

(53)

Kérdés: Miért nem lehet magánembernek lőport, csappantyút tartani?

Válasz: A lőpor és a csappantyú robbanóanyag, illetve lőszerkelem. Az érvényben lévő magyar rendeletek nem adnak lehetőséget, hogy magánszemély robbanóanyagot vagy lőszerkelemet tartson. A jogi személyiségű klubok államigazgatási határozat formájában engedélyt kaphatnak a lőpor és csappantyú vásárlására, tárolására és sportlövészet célú felhasználására. Így válik lehetővé az elöltöltő fegyverek sportcélú használata.

54.

Kérdés: Miért kell a lövésznek klubtagnak, leigazolt versenyzőnek lenni és érvényes sportorvosi igazolással bírni?

Válasz: A rendeletek kötelező előírásain túl fontos, hogy a lövészet, jellegéből adódóan csak szervezett formában, lőtéren (még, ha csak ideiglenesen engedélyezett tereplőtér is) folytatható biztonságosan. Szervezett formát a klubtagság, szövetségi leigazolás nyújt. A szövetségi leigazolás arra is biztosíték, hogy a lövész az alapvető ismeretekkel rendelkezik. A klubtagság teszi lehetővé a fontos információcserét, ami nemcsak biztonságossá, hanem élvezhetővé is teszi a lövészetet. A sportorvosi vizsgálat pedig mindannyiunk biztonságát szolgálja. Az ezzel járó ún. „tortúra” idő, költségigénye elhanyagolható ahhoz képest, ahogy a fegyvert tűzkész állapotba hozzuk, ápoljuk, vagy ahhoz a több tízezer forintos költséghez képest, amiért a fegyvert megvesszük. Nem beszélve arról a tortúráról, aminek kitennénk magunkat a szervezetlen, szabályozatlan lövöldözéssel okozott veszélyeztetéssel, esetleg balesettel.

55.

Kérdés: Miért csak a 13 lövéshez elegendő lőport vihetjük be a lőállásba?

Válasz: Az előírás a biztonságunkat szolgálja és segíti a jobb lőszabatosság elérését. A közvetlenül a szaruból való töltéskor nagyobb a veszély, hogy az esetleg csőben maradt szunnyadó szikra begyűjtja a szaruban lévő teljes lőpormennyiséget. A feleslegesen túl nagy mennyiségben tárolt

lőpor általában felesleges veszélyforrást jelent. A 13 fiolában lévő töltet segíti a kezdő, gyakorlatlan lövőt abban is, hogy elkerülje a dupla főtöltetet, vagy, hogy lőpor nélkül nyomja be a lövedéket. Az előre kikészített 13 töltet, fojtás, tapaszt, lövedék, csappantyú lehetővé teszi, hogy mindenkor ellenőrizzük, hány lövés van

a táblán és hány töltet a töltőasztalon. A jobb lőszabatosságot a pontosabb, tömegre és nem térfogatra kimérhető töltet eredményezheti. A 13 fiolás módszert írja elő a nemzetközi és sok nemzeti szövetség lőszabályzata is. Nemzetközi versenyen nem ér minket meglepetés, ha már itthon megszokjuk.